

NARODNO BLAGO IZ ŠKOFJELOŠKEGA POGORJA

(Nabral in zapisal Serafin Karlovčan)

Národna pravljica v verzih

Domače zapustil domovje
Ratarjev mali je sin,
prehodil je strmo skalovje
ter prišel do silnih spoklin.

Tu gledal okrog je boječe,
če biva kje živega kaj;
in orle po zraku drveče
zapazil je močne sedaj.

Prej jasno obledi mu zdaj lice
in strah mu prešine srce,
ko gorske on gleda te ptice
čudeč se, da v kolo lete.

Pogled na spoklino prostrano
zdaj deček obrne plašan,
kjer bilo je z mahom nastlano,
kjer stal je postaran zemljan.

In deček se sivčeku čudi,
da tukaj v skalovju živi.
In čudi pa sivček se tudi,
da deček si v gore želi.

Zdaj sivček tu dečka pozdravi
vabeč ga v podzemeljski hram;
proseč pa on starčeku pravi,
če hrane kaj ima on tam.

Prišedša v podzemske prostore
ponudi mu starček jedil,
postreže mu kolikor more,
da bolj zadovoljen bi bil.

Pri starčeku deček prebival
let več kakor dvakrat je pet
in čednosti krasnih dobival,
ker bil je za dobro vse vnet.

Prekmalu pa ura ločenja
približala njima se je
in starček od tug je živjenja
za večno poslovil bil se.

Zdaj milo mladenič je tožil,
ko sivčeka ni bilo več;
obupan okoli je krožil
ter hotel podati se preč.

In ravno, ko zbiral že svoje
kopita je necega dne,
v strmenje njegovo zapoje
zdaj zvonček v osrčju jame.

Čudeč se on gleda, kaj bode
za zvokom sledilo naprej
ter čaka izida usode,
ki morda bo grozna odslej.

In kača prileze velika
od nam že zdaj znane strani,
ki silno z jezičekom sika
in tjekaj k mladenču hiti.

Pred njim se tam ona ustavi
gledaje ga milo v obraz
in polna radosti mu pravi,
da on bo v nje sreče dokaz.

Da zmožna je kača jezika,
to čudno mladenču se zdi;
da v kratkem preteklost naslika
zdaj svojo, on kači veli.

In kača prijazno mu pravi:
Da ona je grofovsko hči,
ki tukaj v podzemski puščavi
več let že zakleta živi.

Premilo ga ona zdaj prosi,
naj reši jo sreče krive,
da težko, mu pravi, že nosi
prekletstvo ošabne sestre.

Mladenču se revica smili,
da hudo prokletstvo trpi;
kako naj pomore v tej sili,
da naj mu pove, ji veli.

Odrezati reče mladike
na vrbi zeleni mu tri,
pol sežnja naj bodo velike
in letošnje, pravi, rasti.

Nadalje, da potlej naj pelje,
mu reče, tja v božji jo hram;
in to še do prve nedelje,
ponoči enkrat, toda sam.

Da s šibo naj švrka jo eno
do cerkve, mu pravi, hudo.
Še bolj pa, da tepe iskreno
naj z drugo jo v cerkvi nato.

In s tretjo, veli mu, da udari
po glavi jo naj še krepko,
a nanjo ozre naj nikari
še več ne v svetišču nato.

On zvesto zapomnil je želje,
izpolnil jih tudi zvesto
in sebi pripravil veselje,
radost pa je kači sladko.

Odrezal je šibe zelene
in tleskal po kači močno;
ni bal se prikazni nobene
medtem ga dražeče strašno.

Ko delo dovršil je svoje,
iz cerkve mladenič je šel
zvezd gledal na nebu je roje
in roje na tihem je štel.

A kmalu prikaže se mila
iz svete, devica, cerkve,
ki krasna jo krijejo krila
in biseri njene roke.

Mladenič se silno zavzame,
videč zdaj to rajsko dekle;
a ona ga srčno objame
v zahvalo, da rešil jo je.

Za nežno pa deve ročico
je potlej mladenič prijel
in čudno poslušal novico
iz njenih je ust prevesel.

Zakleto, da tam se skalovje,
kjer mnogo prej bival je let,
zamenilo v grajsko zidovje
in njeno poslopje je spet.

In tjekaj podasta vesela
mladenič se in pa dekle,
ki v srcu le to sta želela,
da združila kmalu bi se.

Dni sedem že ondi pozneje
obhaja ženitve se dan,
kjer bila puščava je preje,
zdaj radost in raj je krasan.

In dobro je narod ohranil
v spominu ta dan in pa grad,
ki slavno bil Turkom obranil
pozneje premnogo je nad.